

Jord
att
leva
på

- mänskliga rättigheter i
klimatförändringarnas spår

Pilgrimsvandring

Inledning

Djupt i tillvarons mönster anar vi Guds överflödande kärlek. I elektronernas dans kring atomkärnan, i koltrastsång och vintergatsrymder. Gud skapade världen ur intet och han gjorde det i kärlek. Gud ville livet! En människas liv börjar bredvid Gud i gröngräset den sjunde dagen. Dit behöver vi regelbundet återvända för att vila och påminna oss om livets grundackord.

Kristus dog och uppstod för hela kosmos. Nu är det vår kallelse att leva försoning mellan mänskligheten och den övriga skapelsen. Vi måste sluta härska för att i stället lära oss leva i ömsint samspel. Meditationen, som nu blivit en pilgrimsvandring, om de fyra elementen vill vara en vandring mot ursprunget. Den handlar om fötterna som vandrar på jorden, munnen som andas in luften, halsen som svalkas av vattnet och händerna som värms av elden.

Bön: Visa oss, Herre, din väg. Och gör oss villiga att vandra den

Jorden

I begynnelsen skapade Gud himmel och jord....Jorden frambringade grönska, fröbärande örter efter deras arter och träd som efter sina arter bar frukt, vari de har sitt frö. Och Gud såg att det var gott. Och det blev afton och det blev morgon den tredje dagen. (1Mos 1:1a+9-13)

På vår jord finns många träd. Trädet är på ett speciellt sätt förknippat med jorden. Trädet har fostrats, diats och vuxit upp ur moder jords famn och kan på sin ålders höst berätta om hennes enastående förmåga att ge växtkraft. Svart, fuktig mylla är osynligt närvarande under grästovorna med sin förmåga att ge liv åt all slags växtlighet. Den gamla eken står fast i myllan, som en sinnebild för skaparkraftens verk genom jordens fruktbarhet. Ju djupare ner rötterna når – desto högre blir dess krona. Fåglar bygger bo, ekorrar hämtar nötter och löven ger skugga åt soldränkta ängar. Träden väcker vår respekt. Det handlar om modet att stanna kvar. Är träden vackrast i vårljus eller höstglöd? Nakenheten kan gripa oss när det är höst. Till hösten hör att kratta löv. Det är som att städa efter festen. Träden är befriade. Det är lättare att andas och röra sig när festkläderna åkt av. Lövhögarna som ska bli ny jord rymmer tysta löften om ännu en vår och ännu en sommar. Genom död till liv.

Bön: Gud, vi tackar dig för jorden. När vi går på den med våra fötter känner vi att du är med oss för att ge stabilitet och styrka på våra vägar genom livet. Hjälp oss att vara rädda om jorden och dess tillgångar.

Vatten

Du lät källor flyta fram i dalarna, mellan bergen tog de sin väg. De vattnar alla markens djur, vildåsnorna släcker i dem sin törst. Vid dem bor himmelens fåglar, från trädens grenar höjer di sin röst. Du vattnar bergen från dina salar, jorden mättas av den frukt du skapar (Ps 104)

Jag för dig till vatten där du finner ro står det i en av Psaltarens texter. Gud erbjuder oss rent vatten som sköljer bort det som smutsat ned livet. I bibeltexter förknippas ofta vila med vatten. Det är herden röst som leder oss dit.

Att gråta kan vara att vattna sin själ. Tårar påminner oss om mörker och natt i livet. Natten är den tid på dygnet då ljudets och ljusets försvar mot våra inre och yttre fiender är borta. Det är den tid på dygnet då Guds närvaro eller frånvaro kanske är tydligare än annars. Natten är inte begränsad till dygnets natt. Det kan även finnas nattider i livet då dagsljuset inte har mycket att ställa upp mot det mörker som finns i oss eller omkring oss.

Allt liv är beroende av vatten. Vi lever i och av Guds nåd. Så blir vattnet en påminnelse för den som är döpt om att vi hör till Kristus i livets ljus och mörker.

Bön: Gud, i dopets vatten blev vi dina barn. Hjälp oss att vara rädda om vårt vatten, så att alla människor på jorden kan få rent vatten. Amen

Luft

Du höljer dig i ljus som i en mantel, du spänner ut himmelen som ett tält, du timrar på vattnen dina salar, molnen gör du till din vagn och du far på vindens vingar. Du gör vindar till dina sändebud (Ps 104)

Luften är en av livets grundläggande källor. Utan luft inget liv. Utan syre endast död. Gud andades på människan och hon fick liv en gång i skapelsens morgon. Du kan andas in och du kan andas ut. Och in igen. Och ut. Kostnadsfritt. Luften är gratis, som nåden och som Guds utgivande väsen.

Så låt oss andas en stund. In – och ut, in – och ut. Ta emot – för att ge, ta emot – för att ge. Ge – för att ta emot.

Bön: Luften vi andas in och ut med våra lungor är en gåva från dig, Gud. Hjälp oss att hålla luften ren och gemensamt verka för att de giftiga utsläppen blir färre. Utan luft – inget liv. Luften är livsnödvändig för oss alla. Amen

Eld

Mose vaktade fåren åt sin svärfar Jetro, prästen i Midjan. Och han drev en gång fåren bortom öknen och kom så till Guds berg Horeb. Där uppenbarade sig Herrens ängel för honom, i en eldslåga som slog upp ur en buske. Han såg att busken brann av elden och att busken ändå inte blev förtärd. Då tänkte Mose: Jag vill gå dit bort och betrakta den underbara synen och se varför busken inte brinner upp. (2Mos 3:1-6)

Elden är både och. Den är stark och med egen vilja. Den är som en katt – varm och kelen, men också vild och lite opålitlig, irrationell med vassa klor. Ljus och värme från sprakande eld påminner om ett brinnande hjärta, ett hjärta med eldslåga, som Guds eget pulserande hjärta. Fyllt av värme och ljus, engagemang och hängivenhet. Elden är den gudomliga närvarons plats, som i Mose möte med Gud. Elden påminner också om solen. Och om ljuset.

Vår glob är för varm. Det är ett gigantiskt problem som kräver omvändelse och brinnande hjärtan, hängivenhet och insiktens ljus för hela mänskligheten. Vi behöver vända om till ett hållbart liv. Det finns ingen annan väg för en varaktig framtid. En bön för världens klimatmöte kan vara en bön om brinnande hjärtan och ljusnande insikter hos beslutsfattare och makthavare. Bönen behöver också innefatta oss alla som genom tillsynes enkla val kan skapa en framtid och bevara en värld att leva på till våra efterkommande.

Bön: Gud, vi ber om ljus och kraft. Vi ber om brinnande hjärtan för en jord att leva på för oss alla som är gjorda att leva. Vi ber för ren luft, bördig jord, tillräckligt med vatten och en lagom temperatur. Vi ber för hållbarhet och i det ber vi också för oss själva och mod i de val vi har att fatta för omvändelsens skull. Amen

Avslutning

En dag skall allt vara nytt. Och ändå förhåller det sig så att de koltrastar och björkar vi gläder oss åt här och nu vill vi ha kvar. Långt före Jesu födelse hade profeten Jesaja en vision om Kristi stora enande frälsningsverk. Många år efter Jesus fick Johannes se en annan, liknande syn. En ny himmel och en ny jord. Hela skapelsen hade blivit förvandlad, ikläts odödlighet för att bli Kristi fullkomliga brud. Jesaja och Johannes öppnar våra ögon för frälsningens omfattning och den slutliga visionen, att allt i Guds skapelse ska komma samman i fullständig harmoni.

Bön: Jag tackar för att himlen är skön, jorden vid, dagen lång, solen hög., för att vattnet rinner, träden växer, solen värmer, molnen vandrar, för att stjärnorna är på himlen ända från skapelsens morgon till nu. Vi tackar för jorden att leva på och vill att den ska bestå. Amen.